

Březen 2011

Tisková zpráva: Usnesení Evropského parlamentu „Zmenšení nerovností v oblasti zdraví v EU“

Marie Jelínková, Eva Valentová

Abstrakt:

Poprvé v historii Evropský parlament zaujal jasné stanovisko ve prospěch dodržování práva přístupu ke kvalitní zdravotní péči pro cizince bez oprávnění k pobytu. Nevládní organizace Sdružení pro integraci a migraci, Multikulturní centrum Praha a Organizace pro pomoc uprchlíkům, které se intenzivně zabývají problematikou nelegální migrace v České republice, vysoce oceňují přijetí tohoto opatření.

***

Evropský parlament přijal dne 8. 3. 2011 usnesení „[Zmenšení nerovností v oblasti zdraví v EU](#)“ (Resolution on ‘Reducing health inequalities in the EU’), ve kterém mimo jiné vyzývá členské státy, aby řešily nerovný přístup migrantů bez oprávnění k pobytu ke zdravotní péči. Za přijetí tohoto usnesení se dlouhodobě zasazovaly organizace zabývající se migranty, obhájci lidských práv a tvůrci politik. Posledním impulsem k přijetí citovaného usnesení bylo veřejné slyšení v Bruselu ze dne 8. prosince 2010, během něhož se europoslanci připojili k nadnárodním lidsko-právním organizacím Médecins du Monde, HUMA, EAPN, LEF a PICUM¹ a společně vyzvali členské státy EU, aby učinily konkrétní opatření, která by napomáhala ochraně lidských práv, zejména ochraně práva na zdraví pro osoby s nelegálním pobytovým statutem – především těhotné ženy a děti. Na podporu těchto požadavků se veřejného slyšení zúčastnili i zástupci českých nevládních organizací Multikulturní centrum Praha a Sdružení pro integraci a migraci.

¹ HUMA: Evropská síť Zdraví pro nelegální migranty a žadatele o azyl, PICUM: Evropská platforma pro mezinárodní spolupráci v oblasti nelegální migrace, LEF: Evropské ženské lobby, EAPN: Evropská síť proti chudobě a sociálnímu vyloučení

Výsledné usnesení Evropského parlamentu je tak významným krokem směrem k zajištění rovného přístupu ke zdraví pro všechny bez diskriminace z pohledu pobytového statutu nebo finančních zdrojů. Přestože tento text není pro členské státy právně závazný, jedná se o jasné přihlášení se k tomu, kam by se v této oblasti měl podle jediného přímo voleného orgánu EU přístup ke zdravotní péči v EU ubírat. V usnesení Evropský parlament zdůrazňuje, že „nerovnosti v oblasti zdraví nejsou ovlivněny pouze mnoha faktory, ať již ekonomickou situací, životním prostředím či životním stylem cizince, ale jsou rovněž důsledkem různě obtížného přístupu ke zdravotní péči“. Evropský parlament rovněž poukázal na to, že migrantům bez oprávnění k pobytu není rovný přístup ke zdravotní péči zaručen (a to jak v praxi, tak na úrovni legislativy) v mnoha zemích EU, proto v usnesení vyzývá členské státy, aby „zajistily rovný přístup nejzranitelnějších skupin, včetně migrantů bez oprávnění k pobytu ke zdravotní péči“. Zvláštní pozornost pak Evropský parlament věnoval přístupu těhotných a dětí ke zdravotní péči bez ohledu na jejich pobytový status s apelem na to, že by tyto skupiny měly mít efektivní přístup k sociální ochraně tak, jak je v členských státech uzákoněna. Přístupu ke zdravotní péči migrantů bez oprávnění k pobytu se věnuje nedávná zpráva síť HUMA (Health for Undocumented Migrants and Asylum Seekers/Zdraví pro migranty bez oprávnění k pobytu a žadatele o azyl) s názvem „[Přístup ke zdravotní péči pro migranty bez oprávnění k pobytu a žadatele o azyl v 10 zemích EU](#)“. Tato zpráva porovnává přístup migrantů bez oprávnění k pobytu a žadatelů o azyl ke zdravotní péči v 16 zemích EU. Podle tohoto srovnání zaujímá ČR nelichotivou pozici země, kde je přístup těchto skupin ke zdravotní péči jedním z nejobtížnějších. Obzvláště alarmující je pak v českém prostředí přístup těhotných a dětí bez oprávnění k pobytu ke zdravotní péči.

Vědomy si této situace, české nevládní organizace Sdružení pro integraci a migraci, Multikulturní centrum Praha a Organizace pro pomoc uprchlíkům, sdružené ve společném projektu „Regularizace jako jeden z nástrojů v boji proti nelegální migraci“ (podpořeného ze zdrojů ESF OPLZZ), uspořádaly v roce 2010 informační kampaň zaměřenou na graviditu (ne)legálních migrantek. V kampani byly osloveny jak samotné (potencionálně) těhotné cizinky prostřednictvím vícejazyčných letáků a samolepek, tak všechny české porodnice, a to formou dopisu s nabídkou spolupráce. Další část kampaně se zaměřila na systémové řešení problematiky hlášení neregulérních cizinců zdravotnickými zařízeními na inspektorátech cizinecké policie, což cizince vhání do často neřešitelné situace. Prozatímním výsledkem je [stanovisko České lékařské komory](#), že hlášení cizinců bez pobytového statusu je nezákonné, proti etickému kódu lékařů a v rozporu s jejich povinností mlčenlivosti. Závěry kampaně budou odborné i široké veřejnosti předneseny na veřejné prezentaci dne 12. dubna v Polském institutu.

Odkaz na video z veřejného slyšení EP v angličtině (12 min) je [zde](http://vimeo.com/20464891)
(<http://vimeo.com/20464891>).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Článek vznikl v rámci projektu Regularizace jako jeden z nástrojů v boji proti nelegální migraci, který je financovaný z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

O autorkách

Marie Jelínková

Mgr. Marie Jelínková (migrace(AT)mkc.cz) vystudovala sociologii na FSV UK. Ve své diplomové práci se zabývala porovnáním české a australské integrační politiky. V současnosti pokračuje v doktorandském studiu veřejné a sociální politiky, ve kterém se zaměřuje na zkoumání kvality života přistěhovalců v ČR. Také se zabývá problematikou sociální exkluze a inkluze, o které vede kurz.

Eva Valentová

Eva Valentová je expertka na mezinárodní spolupráci v projektu Regularizace nelegální migrace a právnička Sdružení pro integraci a migraci.